

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ЗА ИЗУЧАВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНОТО МНЕНИЕ

ОБЩЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧЕСКИ НАГЛАСИ

*РЕЗУЛТАТИ ОТ НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛНО ПРОУЧВАНЕ
ПРОВЕДЕНО ПО МЕТОДА НА ПОЛУСТАНДАРТИЗИРАНОТО ИНТЕРВЮ,
В ПЕРИОДА 21 – 29 МАРТ 2013 г.
СРЕД 1000 ПЪЛНОЛЕТНИ ГРАЖДАНИ В ЦЯЛАТА СТРАНА*

МАРТ 2013 г.

НЦИОМ, София, пл. “Княз Александър Първи” №1, тел. 939 31 29; 981 85 56,
факс 987 34 93
e-mail: nciom@parliament.bg

Паспорт на изследването

Настоящото изследване на НЦИОМ е регулярно планово в рамките на изследователската програма на Центъра и няма външен възложител. Изследването е извършено и финансирано от НЦИОМ и е публикувано на интернет страницата на Народното събрание – <http://parliament.bg/>.

Изследването е проведено в периода 21-29 март 2013 г. и е представително за пълнолетното население на страната. По метода на полустандартизираното face-to-face интервю по домовете им са интервюирани 1000 пълнолетни български граждани. Подборът на респондентите в домакинствата е извършен по модифициран метод на Лесли Киш (най-близка рождена дата). Извадката е двустепенна, гнездова, случайна, с вероятности, пропорционални на броя на жителите на населените места, които попадат в извадката, стратифицирана по местоживееене.

Настоящото изследване на НЦИОМ е осъществено по съпоставими методика на регистрацията и методика на извадката на НЦИОМ от 1990 г. досега.

Изследването регистрира общественото политическо нагласи към периода на провеждането му и няма характер на прогноза за изборните резултати.

Съгласно чл. 137а от Изборния кодекс всички медии, използващи или коментиращи данни от проучването на НЦИОМ, са длъжни да съобщават и информацията, предоставена от Центъра в това каре.

Общественото мнение за протестите в страната

85% от интервюираните в изследването мислят, че исканията на протестиращите са основателни. 15% от запитаните твърдят, че са участвали в протестите, като това са предимно мъже, хора на възраст между 40 и 49 години, жители на областните градове и респонденти с по-нисък жизнен стандарт.

Помолени да отговорят на открит въпрос (без предварително формулирани отговори) „Ако можеше да се изпълни веднага само едно искане на протестиращите, кое трябва да бъде то?“, 34% посочват необходимостта от контрол върху енергийните монополи, както и нуждата да се ревизират договорите с тях, да се изясни и контролира ценообразуването за крайните клиенти.

26% от интервюираните настояват за увеличаване на доходите и по-висок стандарт на живот, а други 10% искат да се съживи икономиката и да се разкрият нови работни места.

Оценки за оставката на правителството на Бойко Борисов

Няма доминираща оценка за оставката на премиера. 45% я определят като бягство от отговорност, а 42% – като достойна постъпка.

Като бягство от отговорност оставката оценяват по-често хора на възраст над 60 години, със стандарт под средния, жители на столицата, както и живеещи в селата. Склонни да споделят това мнение са симпатизанти на БСП, на Атака и на ДПС.

Мнението, че оставката на Борисов е достойна постъпка е преобладаващо сред хора на възраст между 18 и 49 години, сред заможни избиратели и сред жители на градовете¹. 83% от симпатизиращите на ГЕРБ оценяват оставката на премиера като достойна постъпка.

Обществените нагласи към президента Росен Плевнелиев

Формирането на служебен кабинет носи позитиви за президента Росен Плевнелиев. В края на март 2013 г., дейността на Плевнелиев е одобрявана от 56% от пълнолетните българи, дял с 5 пункта по-висок в сравнение с февруари 2013 г. С 4 пункта намалява и неодобрението към президента, което сега възлиза на 30%. Още е рано е да се дават оценки на служебния кабинет. Нужен е поне месец работа на министрите, за да натрупат хората впечатления.

Българският патриарх и отношението към БПЦ

В края на март 2013 г., две трети от пълнолетните българи (66%) твърдят, че одобряват дейността на Българската православна църква. Положителни нагласи декларират най-вече хората на възраст над 50 години и живеещите без лишения.

След избирането на Русенския митрополит Неофит за Български патриарх и Софийски митрополит, регистрираме повишаване на одобрението към църквата с 21 пункта². За същия период с 18 пункта намалява и неодобрението към дейността на институцията.

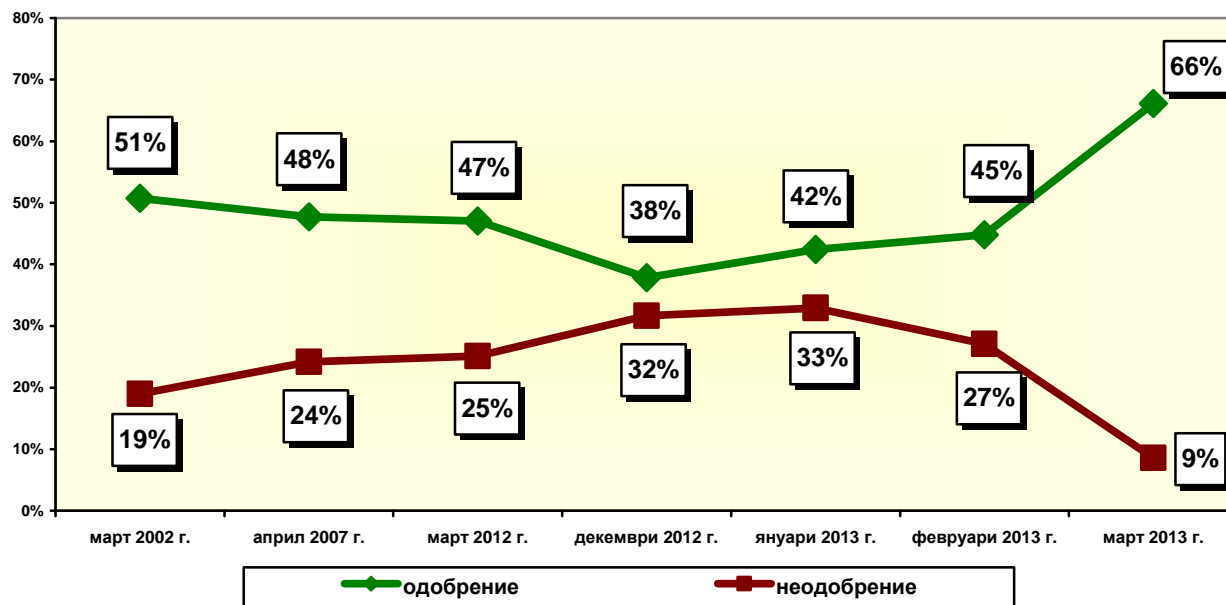
---

¹ Изключение правят единствено жителите на столицата.

² От 45% през февруари 2013 г. на 66% през март 2013 г.

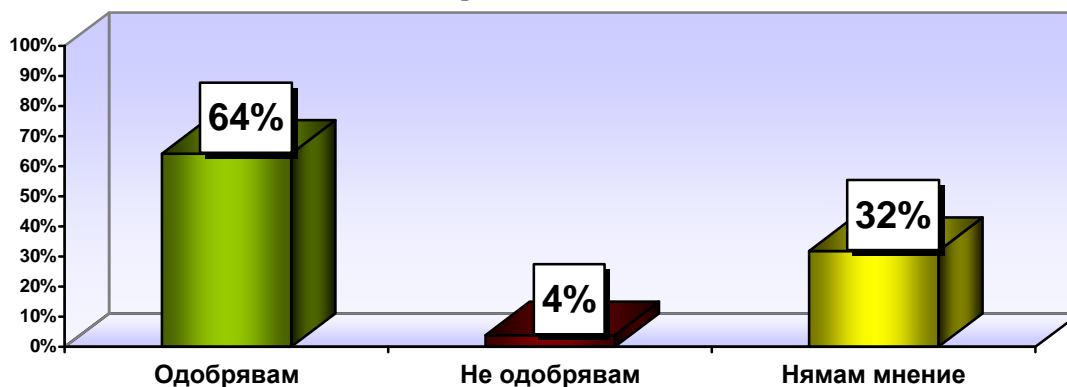
Отношение към дейността на Българската православна църква

(март 2002 г. – март 2013 г.)

Отношение към патриарха на Българската православна църква Неофит

(март 2013 г.)

Българският патриарх и Софийски митрополит Неофит е одобряван от 64% от пълнолетните български граждани. Най-висока подкрепа регистрираме сред хората на възраст над 50 години и сред живеещите без лишения.

Оценка за лидерите на основните политически партии

В края на февруари Борисов бе одобряван от 40% от интервюираните, а делът на неодобрението за него бе 51%. След оставката на кабинета одобрението и неодобрението към Бойко Борисов са съизмерими дялове (46%:45%).

Без промяна остават дяловете на одобрение и на неодобрение към лидерите на БСП, на ДПС и на Атака.

Одобрението към Меглена Кунева намалява със 7 пункта, като пропорционално нараства и неодобрението ѝ.

Бойко Борисов е одобряван от 93% от симпатизантите на ГЕРБ, а Сергей Станишев – от 90% от социалистите. Лидерът на ДПС Лютви Местан е одобряван от 77% от избирателите на ДПС, а лидерът на Атака Волен Сидеров – от 86% от симпатизантите на своята партия. Меглена Кунева е одобрявана от 86% от подкрепящите Движение „България на гражданите“.

Одобрявате ли:	януари 2013	февруари 2013	март 2013
Бойко Борисов			
Одобрение	41,5%	40,0%	45,6%
Неодобрение	50,0%	50,8%	45,3%
Без мнение	8,5%	9,2%	9,1%
Волен Сидеров			
Одобрение	12,1%	14,9%	13,5%
Неодобрение	78,9%	77,0%	75,8%
Без мнение	9,0%	8,1%	10,7%
Сергей Станишев			
Одобрение	27,0%	28,3%	27,0%
Неодобрение	63,3%	61,8%	62,8%
Без мнение	9,8%	9,8%	10,2%
Меглена Кунева			
Одобрение	31,5%	28,4%	21,4%
Неодобрение	45,3%	50,3%	58,6%
Без мнение	23,2%	21,4%	20,0%
Лютви Местан			
Одобрение		9,0%	9,7%
Неодобрение		75,5%	71,7%
Без мнение		15,5%	18,6%

Електоралните нагласи – основни тенденции

В сравнение с края на месец януари 2013, ГЕРБ запазва без промяна електоралното си влияние – 24,4% от имащите право на глас.

БСП губи част от подкрепата, която беше спечелила около референдума, и сега получава дял от 17,5%.

ДПС е на трето място с 6,5% и не променя електоралната си тежест от началото на годината.

Партията на Волен Сидеров удвоява влиянието си в резултат на протестите. Атака е на четвърто място с дял от 5% от имащите право на глас.

Движение „България на гражданите” на Меглена Кунева е петата партия, която към края на март би влязла в следващия парламент (с дял от 3,5% от всички имащи право на глас). Тази формация е загубила 2,4% от началото на годината.

ДСБ и Съюз "Единство" (изследването приключи преди крайния срок за регистрация на предизборни коалиции), както и НФСБ, получават по 2% електорална подкрепа. Шансовете им зависят до голяма степен от развоя на предизборната кампания.

15% от българите, имащи право на глас, твърдят, че биха променили решението си коя партия да подкрепят в полза на очаквания победител. Конформистки вот често заявяват високообразованите респонденти и жителите на столицата.

Протестите, както се вижда от данните, не са разколебали симпатизантите на традиционните партии. Въпреки регистрираното недоволство от политическото статукво и масово заявените симпатии към исканията на протестиращите, натрупаната обществена енергия не намери приемлива за мнозинството форма на политическо представителство. Доколкото исканията на протестиращите са основно икономически, всяко следващо правителство, което не се съобразява с тях, може да очаква нови протести. Тогава натрупаното обществено недоволство може и да се сдобие със собствено политическо представителство.

Национален център за изучаване на общественото мнение (НЦИОМ)*Обществено-политически нагласи*

Национално представително изследване.

В периода 21-29 март 2013 г., по домовете им са интервюирани 1000 пълнолетни български граждани.

Как Вие лично оценявате оставката на Бойко Борисов?	Като достойна постъпка	41,9%
	Като бягство от отговорност	45,3%
	Не мога да преценя	12,8%
Общо		100,0%

Какво мислите като цяло за исканията на протестиращите?	Исканията на протестиращите са основателни	85,0%
	Исканията на протестиращите са неоснователни	4,9%
	Не мога да преценя	6,1%
	Не познавам исканията на протестиращите	4,0%
Общо		100%

Подкрепяте ли или не исканията на протестиращите?	Подкрепям повечето искания и участвам лично в протестите	15,2%
	Подкрепям повечето искания, но не участвам лично в протестите	72,1%
	Не подкрепям повечето искания и не участвам в протестите	7,3%
	Не познавам исканията на протестиращите	5,3%
Общо		100%

Бихте ли променили в последния момент решението си за кого да гласувате, за да подкрепите вероятния победител на парламентарните избори?	Да	15,0%
	Не	70,8%
	Не мога да преценя	14,3%
Общо		100%